

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 37.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1.70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2.25. Na po i na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 lilara.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Satv. br. 20.

U Samoboru
11. rujna 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u re-
dakcionom dijelu 20 lit. u oglasnom 10 lit. Za oglase, koji
se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisna ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Broj izbornika u izb. kotaru Samobor.

Obećali smo, da ćemo donijeti točan broj izbornika po pojedinim općinama u izbornom kotaru Samobor, čim postanu nove izborne listine pravomoćne. Danas smo u prilici, da iskupimo obećanje. Listine čitavog izbornog kotara zaključene su i pravomoćne. Izuzetak čini jedino općina Podvrh. Tamo se radi o utoku protiv jednog općinara, čiji se konačno rješenje po stolu sedmorice očekuje svaki čas. Radi se dakle samo o još jednom izborniku radi kojega ne ćemo odgadati s podacima, koji nam stoje u rukama, nego ćemo ih već sada objelodaniti, uvjereni, da ćemo time udovoljiti samo želji naših čitalaca i prijatelja.

Osim broja izbornika po novom izbornom zakonu, donosimo ovdje još i predjašnji broj izbornika, pak apsolutan porast, da se uoči brojna razlika. Osim toga ističemo za svaku općinu napose broj izbornika, koj izborni pravo stiču na osnovu svoje inteligencije, te onih, kojima je ovo priznato po cenzu poreza. (To se pravo stiče u Samoboru sa 10 K poreza, a u ostalim općinama sa 15 K). Napokon svrstani su izbornici po narodnosti, po kojoj su naravski u našem kotaru gotovo svi Hrvati.

1. **S a m o b o r** imade 247 izbornika, po starom izb. redu 126, dakle porast za 121.

Iz starih dobrih vremena.

Pribilježio N. R.

Preselimo se malo za promjenu iz ljetovnišne sezone, iz sezone uspješnih ili neuspješnih, kišovitih gromovitih ili nikakvih zabava i izleta u ona vremena, kad još za veselicu nijesu bili potrebni aranžeri. Tko se je s kime našao, s time se je i zabavljao; a „nahajalo“ se je veselih ljudi mnogo i kojekuda, najviše pak oko punoga stola. Za opstanak društvenosti nije se nitko borio; ta je cvala sama od sebe. Raznih društava i klubova nije bilo, a po tome niti čestih prilika i motiva za međusobno čupanje u grupama, na veliko i malo. U jednom bi se ipak moglo prigovoriti starim dobrim vremenima, i to u pitanju staroga grada.

Danas ljudi nastoje, ne bi li kako ruševine popravili, a nekada su hodočastili na stari grad, ne bi li se našao za praktičnu porabu još kakov lijepo uklesani kamen ili komad željeza. Ovaj američki praktični duh u naših „stareših“ baš nije bio umjestan, jer onda je kod nas još vladalo blagostanje.

Izbornika je po inteligenciji 54, po cenzu poreza 193. Po narodnosti Hrvata 239, Srba 3, Slovenca 2, Poljak 1, Nijemca 2.

2. **Podvrh**, 471 izbornik (prije 67.) Porast 404. Izbornika je po inteligenciji 13, po cenzu poreza 458. Svi su po narodnosti Hrvati.

3. **S v. Nedjelja**, 295 izbornika (po starom 36). Porast 259. Po inteligenciji 5, po cenzu poreza 290. Hrvata 293, Srbin 1, Nijemac 1.

4. **S v. Martin**, 371 izb. (prije 38) Porast 333. Po inteligenciji 5, po cenzu poreza 366. Svi su Hrvati.

5. **Stupnik**, 389 izbornika (prije 69) Porast 320. Po inteligenciji 8, po cenzu poreza 381. Po narodnosti Hrvata 385, Mađara 4.

6. **Šestine**, 191 izbornik (prije 22) Porast 169. Po inteligenciji 5, po cenzu poreza 186. Hrvati su svi.

7. **Stenjevec u Vrapču**, 461 izb. (prije 73) Porast 388. — Po inteligenciji 21, po cenzu poreza 440. Po narodnosti 460 Hrvata, 1 Srbin.

8. **Brdovec**, 759 izb. (prije 108) Porast 651. Po inteligenciji 15, po cenzu poreza 744. Hrvata 757, Slovenca 2.

Prema tome imade ih u 32 izb. kotaru sa biralištem u Samoboru 3184, od toga otpada na upravni kotar Samobor 1773, a na upravni kotar Zagreb 1411.

Okolica je samoborska obilovala bogatim plemićkim dvorcima, u staklani i na Rudama se martijivo radilo a „Krajci“ su već u ranu jesen pokupovali svu zalihu mošta. Od velike je bilo koristi, što je veći dio prometa između Kranjske, Štajerske, pače Italije s jedne strane, a Banata i Slavonije s druge strane prolazio Samoborom, jer željeznica još nije bilo. Na stotine kirijaša, ponajviše Slovenaca, pucketalo bi hlačovima dnevice po našim ulicama. Kaže se, da je „Halaburčak“ dobio ime po halabuci, što su je dizali razni jogunasti „Miklauži“, Mateuži ali pak Janezi“. Kraj takovoga prometa imale su gostionice neobično velike dohotke, a cijena krmiva nije bila u Samoboru mnogo manja negoli danas. Kirijaši su naime morali za sijeno plaćati onoliko, koliko su im gostioničari zaračunali.

Iz starih se procjenba vidi, da se je u vrijeme Francuza plaćala bolja sjenokoša, ral po 3—400 for.

U tolikom blagostanju ležali su i pravi uvjeti za društveni život. Željeznica nije bilo, nije bilo niti kazališta e pa šta će drugo, nego da se ljudi sastanu i zabavljaju. Što

Kako je bilo po starom izbornom redu u izbornom kotaru Samobor 539 izbornika, a sada 3184, to je apsolutni porast za 2645 izbornika.

Osvrt na ovogodišnju ljetovnišnu sezonu.

Piše dr. B. K.

Treba to znati vidjeti, onda se može hvaliti prirodna ljepota našeg kraja. A najbliža okolica Samobora? „Anindol“ je ljepši nego svi oni nasadi u okolišu glasovitog Roiča, vis-a-vis „Stražnik“ imade sasvim drugi karakter. Ona tri puta što vode na našu staru gradinu jedina su u tom genreu. Pogled sa Puškenice osvaja svakoga. Male šetnje kroz „Mojmir“ na „Giznik“ prekrasne su. A „Ludvič“, put koji vodi iz Samobora u Stanidol, možda je kruna svega, dva sata hoda je kroz taj put po najvećem hladu, a uz tebe žubori potok. Koliko stranaca zna za taj put? Sve bi mi morali to označiti, naučiti, treba velike mape u bojama, pak ih porazmjestiti po svim javnim mjestima, a te puteve označiti sa lijepim i čitljivim tablicama.

Dalje. Put na „Hammer“ kroz „Palančnik“ na „Hajdovčak“ nije li taj divotan. Što da duljimo? Sav Samobor i sva njegova okolica jest jedan veliki park, kroz koji se može šetati. Nije li to onda žalosno, da mi te prirodne ljepote ne znamo izrabiti, nije li opravdano da se potužimo na one mogućnike, koji bi mogli nešto investirati, a ne miču se, nije li taj vapaj na mjestu, gdje druga mjesta, koja nemaju niti stoti dio tih

bi sve mogli ispričati stari dvorci, pa onda oni ukusni starinski namještaji, koji neki je porodice iz pieteta još i danas čuvaju. Naravski mnogi na tavanu čame i čekaju, da ih crv do kraja rastoči.

Covjek gleda s nekim dubokim poštovanjem na one čudne „špinete“ i klavire s 4 ili 5 nogu, kojima je politura već davno izgubila sjaj, a udari li se nekoliko akorda, pucaju im zardjale žice, kao da ne podnose više sadašnjosti. Možda su skupa s njima dolazile iz Beča prve tiskane note Mozartovih ili Haydenovih umotvorina. Slično djeluje i pogled na zapuštene kolovrate, na kojima su nježne ruke izradjivale najfinije vezivo, kojim će obdariti odabranika ili ma kojeg miljenika.

Ako se pravo uzme, i oni 50 ili 100-vederni lajti po pivnicama imadu svoju historiju, a ne bi u tome zaostali niti hisi pak oni „srabijivci“ „bilikumi“ kako se već ono strašno oružje naziva. A kako su naši stari s njime znali baratati o tom „denes keden“.

prirodnih krasota brojem posjetioca i stranaca nadmašuju broj posjetnika samoborskih.

II.

Prijedjimo sada od idealiziranja Samobora i lijepe njegove okoline na činjenice i brojke, koje su temelj svemu, i koje će nam bjelodano pokazati praktičnu stranu i probit, što je imamo od stranaca i ljubitelja ove krasne prirode. Računajmo aproksimativno, pak ja držim, da će taj približni račun biti prilično vjerovatan.

U mjesecu srpnju, one nedjelje poslije sv. Ane, vozilo se u Samobor sa samoborskim vlakom 2000 osoba, kako smo se mogli uvjeriti kod željezničkog ravnateljstva. Od tih 2000 izletnika neka je svaki potrošio samo 2 kruna, to čini samo od stranaca iz Zagreba 4000 kruna u jedan dan, a da i ne govorimo o svoti, koju su potrošili i Samoborci sami slaveći aninsko proštenje?!

A kako je sa sezonom? Uzmimo samo da je popriješno bilo u Samoboru 100 stranaca i ljetovinskih gosti na dan, koji su dnevno u sezoni za stan i opskrbu plaćali 5 kruna, to čini na dan 500 kruna, na mjesec 15.000 kruna, a na 3 mjeseca i nešto više koliko mi računamo ljetovinsku sezonu, iznosi ta svota blizu 50.000 K. Mi smo međjutim premalo uzeli da imade na dan samo 100 stranaca, koji dnevno troše 5 K; ta u ljetu ih samo vlakovi samoborski, t. j. onih koji navečer odlaze, odvezu do 100. Ti potroše također dosta, no to ne možemo točno uzeti u račun. Spomenimo dalje samo blagdane i nedjelje, kada ih dodje jamačno po 200 u Samobor, koji potroše recimo opet samo 5 kruna. Ako je takovih blagdana i nedjelja u sezoni 15, čini potrošak stranih u našem mjestu 15.000 kruna, a sve je to jamačno premalo računano!

Podvostručimo stoga mirne duše te stavke, tako da računamo, da po nedjeljama i blagdanima dodje do 400 posjetnika, koji potroše 5 kruna, a da u Samoboru imade 200 lječilišnih i ljetovinskih gosti, koji potroše dnevno 5 kruna, to iznosi samo kroz 3 mjeseca blizu 130.000 kruna, koji novac ostaje u Samoboru. Svakako lijepa svotica, a nimalo pretjerana.

Pita se sada, kamo taj novac. Moramo na to odgovoriti, da se razdijeli na mnogo stotina strana. Od seljaka i domaćeg općinara koji dnevno prodaje sir, maslac, pak razno voće i povrće na trgu, pak sve do lječilišnih taksi razilazi se taj novac.

Svakako najveću dobit imaju gostioničari, a za njima dolaze oni, koji iznajmljuju stanove, dakle naši samoborski građani.

Lani smo pisali na ovom mjestu, kako moramo stranca primiti, kako s njime postupati, jer je to vrelo dohotka i za pojedince i za čitavu općinu. Zbog toga čuju se još uvijek od samih stranaca tužbe. — Za vlažnu prizemnu sobicu traži se na mjesec po 40 kruna, što je svakako preveć. Drugo je to, kad se pruži pristojan stan, za nj se mogu tražiti i druge svote. U gdje kojim gostionicama je običaj da se po kaputu mjere cijene, to također ne valja. Ako se stranac na takovoj gostionici opeče, nikada ga više tamo. Sa uvedenim cjenicima jela, krenut će valjda i na bolje. Treba znati da živežnih sredstava treba uvijek i mnogo, a ta ne smiju nerazmjerno poskupijevati, jer kamo ćemo onda doći. Činovnik recimo, imade svoju odmjerenu plaću, ako svake godine živežna sredstva poskupijuju, to bi se onda i njegova plaća morala svake godine povećavati, što ali ne biva.

(Nastavit će se)

Domće vijesti.

Promjene u učiteljstvu. Odjica Jelka Kirin, zem. višoj djevojačkoj školi kućanskoga smjera u Zagrebu na službovanje pridijeljena učiteljica niže pučke škole, imenovana je pravom učiteljicom. — Gosp. Ljudevit Pichler, ravnajući učitelj u Druju kraj Koprivnice, premješten je u istom svoj-

stvu u Biškupec, te podjedno pridijeljen pučkoj školi u Varaždin.

Zdravstveno-redarstveno povjerenstvo, koje je stajalo od izaslanika kot. oblasti pl. Šuljoka i Dra. Krnica obašlo je prekojuče Grijevom, Mlinskom, Rambergovom ulicom i Gornjim krajem, da se uvjeri, da li su zdravstveno-redarstvene odredbe, koje su izdane u pogledu preventivnih mjera, protiv kolere kao i to da li je udovoljeno pojedinim nalogima, koji su uslijedili radi odstranjenja nekih nečistoća i neurednosti, koje su kod pojedinih kuća opažene.

Ovo će povjerenstvo doskora nastaviti svojim uredovanjem.

Nagrađeni počasnim diplomama. U posljednjem broju, u rubrici „Gospodarstvo“ javili smo o vanredno krasnim izloščima, što su ih izložili nekoji gospodari na izložbi voća i groždja, što ju je nedavno priredio zagrebački „Zbor“. Kako doznajemo iz pouzdana izvora, porota je svim izložiteljima iz našega kotara doznala počast i p l o m e za njihove izložke. Te su diplome podijeljene gg. Oskaru pl. Simiću, Franji Reizeru, Vjeri pl. Sauer-Nordendorf i našem gospodarskom izjavitelju Pavlu Cesaru.

Izborne iskaznice. Kako se po novom izbornom zakonu moraju izdavati iskaznice izbornicima, ovih dana marljivo se one pišu kod ovdašnje kot. oblasti. Primitak ove iskaznice morat će svaki izbornik, da potvrdi, a osim toga imat će pravo zatražiti duplikat ako izgubi iskaznicu. U pravilu treba da svaki izbornik dodje na biralište s iskaznicom, ali može glasati i bez nje, ako mu istovjetnost potvrde dva člana izbornoga, dotično glasačkoga odbora.

Izložba stoke u Samoboru. Prema naredbi zem. vlade, održat će se u Samoboru izložba i nagrađivanje stoke 26. o. mj.

Potporna blagajnica vatrogasnog društva. Ova blagajnica, što je osnovana unutar ovdašnjeg vatrogasnog društva, pokazuje za svoj početak lijep napredak. Svi članovi ove blagajnice uplatili su upisninu, od 2 K te točno otplaćuju nedjeljne prinose po 20 fil. Glavne i pomoćne knjige kao i uplatne iskazne knjižice već su dogotovljene, a prinose ubire vodja Unetić. Gosp. Antun Filipić, trgovac u Samoboru, koji je već otprilje podupirajući član društva, pokazao je lijep primjer lokalnog patriotizma, i ljubavi prema društvu. Pristupio je i kao podupirajući član potporne blagajnice, za koju će svake godine uplaćivati 10 K, da tako pridonese svoj obol za oboljele vatrogasce.

Napadaj na banov automobil. Prošavše subote vozila se preko Rakovpotoka u automobilu banica preuzvišena gdja. Paula pl. Tomašić sa gđjom. sestrom, kad ondje najednom cigani odapeše više hitaca iz revolvera na automobil, od kojih se jedna kuglja zabila u sam automobil. Samo sretnom slučaju ima se zahvaliti, da nije nitko postradao.

Oružnicima je uspjelo pronaći cigana Josipa Hudorovića, koji je sudjelovao u ovom atentatu, pa je već uvečer doveden u Samobor kot. sudu. Osim toga su i u Velikoj Gorici uapšena tri cigana napadača. Svi su cigani predani u uze sudb. stola, koji će im suditi za njihovo nedjelo.

Trebat će doista poduzeti sve i najoštrije mjere, da se oduzme ciganima svako oružje i da se spriječe njihovi zulumi. Inače već zbilja nije čovjek siguran za život kraj ovih prosih besposličara i zločinačkih napadača.

Naš prilog. Za naše pretplatnike u Samoboru priložen je današnjem listu: Proglas trg. poglavarstva radi preventivnih mjera protiv kolere.

Samoborska željeznica — električna. U sjednici upravnoga vijeća ove željeznice zaključeno je, da se samoborska željeznica preivori u električnu, čim grad Zagreb izradi u Rakitju električnu centralu koja se danas nalazi u projektu. Električna željeznica koja bi sastojala od jednog, a po potrebi i dva vagona, općila bi svakih 15 časova između Zagreba i Samobora.

† **Ana Dubić,** punica posjednika u M. Rakovici g. Jenka, umrla je ondje u sredu, te je pokopana u petak u Samožoru. Do groba ju je sproveo i ovdašnje veteransko društvo, komu je g. Jenko zapovjednikom. Laka joj zemlja!

† **Anka Regović** umrla je ovdje u cvijetu mladosti, u 20. godini života, te je pokopana uz saučešće općinstva u utorak ujutro na ovdašnjem župnom groblju. Laka joj zemlja.

Uredjenje Gradne. Kr. zem. vlada doznala je dosad ukupnu svotu od 11.000 K za uredjenje popravaka oko regulacije Gradne i odrona ceste, što ih je prouzročila posljedna poplava Gradne. Radnje ove napreduju danomice, a za posao upotrebljeni su domaći radnici napose iz sela Rude i neposredne blizine, kojima se time pruža lijepa zarada, i pripomaže, e će lakše moći snositi osjetljive nedaće, koje su ih snašle uslijed elemetarnih nepogoda, koje su ove godine baš na ovaj kraj nemilice navalile i mnoge natierale u očitu bijedu.

Kot. veterinar gosp. Franjo Gabrek izaslan je po odredbi zem. vlade na kraće vrijeme bakteriološkom zavodu u Križevce, gdje je zahavljen prozvajanjem kuživa za poljske miševce. Odsutnog veterinara zastupa kot. veterinar pridijeljen kr. županijskoj oblasti, gosp. Jambrušić. Zdravstveni nadzor nad klaonicom preuzeo je do povratka veterinara kot. liječnik Dr. Krnic.

Dozvolu za tjeranje obrta, medicinskog i voštarskog zamolio je g. Franjo Prijatelj, koja mu je podijeljena po obrtnoj oblasti I. molbe. Obrt će voditi jedan poslovodja.

Preventivne mjere protiv kolere. Posljedni smo put javili, da su izdane odredbe prema kojima treba postupati, te uzdržati svuda najuzorniji red i čistoću, da se uzmogne izbjeći zarazi kolere.

Za privremenu epidemijšku bolnicu, u koju bi se imali eventualno smjestiti bolesnici zaraženi kolerom, određena je zgrada gg. Franje Oslakovića i Li. Kiršnera u Vrbovcu. Tamo bi bila i bolnica za općinare podvrške, koji bi oboljeli u slučaju da se uvuče ovaj nemio gost u našu okolinu.

Zdravstveni odbor naše općine sastat će se radi daljih zaključaka i sanitarnih mjera prvih dana ove sedmice.

I opć. Podvrh izdala je opsežne mjere, da se provede što veći red i čistoća po selima, te su određeni starješine i odborci, koji imaju bditi, da se odredbe oblasne strogo vrše.

Izborne listine. Na drugom mjestu priopćujemo točne brojeve izbornika po novom izbornom zakonu u našem izb. kotaru. U općini Podvrh ima se, kako ondje javljamo, riješiti jedan priziv kod stola sedmorice. Radi se o Franji Damiću-Bicaku iz Lipovca kbr. 19. Protiv njega je podnešen utok jer da nema izbornog prava pošto je njegov va zadruga razdijeljena potajno prije godine 1890.

Vič. g. Dragutin Jambrečak, um. župnik, koji stanuje stalno u Samoboru, pomutnjom je ispušten iz izbornih listina, a sa utokom je zakasnio. Tako ne će g. Jambrečak nigdje uživati izbornog prava, ma da ga inače po zakonu pripada.

Proširenje škole u Rakov-Potoku. Pošto je nova školska zgrada konačno potpuno dogotovljena, zem. vlada odjel za bogostovlje i nastavu dozvolila je sada na osnovu zaključka općinskoga zastupstva od 1. kolovoza o. g., da se jednorazredna tamna škola raširi u dvorazrednu i pri istoj osnuje drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu rimokatoličke vjeroispovjesti. Ujedno je županijska oblast postavila namjesnim učiteljem na rečenoj školi ispitnog učitelja Antuna Lovrekovića iz Sika, komu je privremeno povjerena uprava te škole.

U zem. ratarnicu u Križevcima primljen je Blaž Domović iz Stupnika Hrv. te mu je zem. vlada podijelila stipendij za polaznje pomenute škole. Mali Blaž svratio

je s vrlo dobrim uspjehom pučku školu, a imao bi se posvetiti poslije svršenih nauka gospodarstvu na svom seljačkom posjedu u Stupniku.

Tako i valja, jer uzorno vodjeno gospodarstvo može samo imati najpovoljniji utjecaj na ostale suseljanje i gospodare.

Nesreća. Dvo i pol godišnji sinčić ovdajšnjeg vozača Turovca pao je nesretnim slučajem u kipući lug, te si opržio stražnji dio tijela i ledja tako jako, da je njegovo stanje bilo gotovo težno. Prizvani kot. liječnik pružio je nesretnomu djetetu, koje se nalazilo u potpunoj besvjestici, prvu pomoć. Dječak će uz liječničku njegu po svoj prilici preboljeti rane.

Skoro nesreća od motocikla. G. Franjo Salet, pismoslikar u Zagrebu, doveo se na Malu Gospoju u Samobor na svom motociklu uz kojeg se u nuzjedalu nalazilo njegovo dijete sa jednom seljakinjom. Kad je prispio na trg, htjede zaokrenuti, ali je radi preuska zaokretaja udario o zid kuće gdje. Dočkal, gdje mu se polomio prvi kotač. Srećom se nije nikomu dogodila nikakva nesreća.

Ispravak. U posljednjem broju, izmakla se tiskarska pogreška u domaćoj vijesti: „Početak školske godine“. Umjesto 60 ima tamo stajati, da je upisano u pučku školu trg. Samobora u svem 360 učenika i učenica.

Paša sa šljive i ubila se. Tažica Geušić, djevojčica od 13 godina, rodnom iz Cerja khr. 13., poboljevala je već dulje vremena, a da nijesu roditelji znali od česa boluje. U posljednje vrijeme poslali su je u Kupinec k rođacima, ne bi li se tamo lakše oporavila. No i to nije ništa koristilo, pa se djevojčice vratilo prije nekoliko dana kući. Ovako bolesna, kako je bila, dobila je prošavše subote neobičnu želju za šljivama, izašla na dvorište i popela se na onisko drvo, gdje je počela trgati i jesti šljive. No za sebe u zao čas, jer joj se — kako je bila slaba — oskliznu noga sa grane i ona padne na tlo, gdje je ostala bespomoćno ležati. Ukućani su je našli u takom stanju, te su je odnijeli na krevet, gdje se nakon dva sata rastavila sa životom.

Uslijed ove nagle smrti rasprstili su se po Samoboru glasovi, da je u Cerju umrla neka djevojka od kolere. Kot. liječnik Dr. Krnić izašao je na lice mjesta u Cerje i ondje konstatovao gornje činjenice kako smo ih ovdje prikazali.

Lupa susjedi prozore. 9. o. mj. oko 11 sati noću došao je pod prozor Veronike Skendrović u Domaslovcu njezin susjed Jura Skendrović oboružan velikom cjepanicom i razlupao joj čitav prozor, te nakon toga 3 komada omašnih cjepanica hacio kroz satri prozor u sobu medju njenu obitelj. Srećom nije cjepanica nikoga pogodila. Jura Skendrović prijavljen je kot. sudu. Uzrok čina jest neka međusobna mržnja i svadja, koja već dulje vremena traje.

Nema kolere u Stupniku. Kot. oblasti javilo je u petak brzojavno općinsko poglavarstvo u Stupniku, da je ovdje naglom smrću umro Marko Lisica, 17 godišnji mladić i da postoji s obzirom na bacanje i lijavicu, sumnja sa kolere. Po Samoboru se brzo rasprostirala ova vijest, a u Stupnik uputio, se smjesta opć. liječnik dr. Juratović, koji je konstatovao, da se ne radi ni o kakvoj koleri, nego da je Marko Lisica umro od tuberkuloze crijevi. Toliko na umirenje pučanstva, kojeg je vijest o koleri razi mlijvo uzbudila.

Umrli u Samoboru od 4. do 11. rujna.

Anka Regović, kćerka kovača, 20 god., Gornji kraj br. 12., od tuberkuloze pluća.

Na jučerani svinjski sajam dovećeno je 348 komada svinja. Od toga je prodano 79 komada.

Društvene vijesti.

Društvo za poljeplanje Samobora održat će svoju glavnu skupštinu u nedjelju

dne 18. o. mj. u 5 sati poslije podne u trg. vijećnici.

Umoljavaju se članovi, da izvole u što većem broju prisustvovati, jer su na dnevnom redu važniji predmeti.

Članovi hrv. krččansko-radničkog saveza priredjuju u nedjelju 18. rujna u gostionici g. Mije Noršića jesensku zabavu: „Veselo spremanje voća“. Početak u 3 sata poslije podne. U slučaju nepovoljna vremena odgadja se zabava na drugu nedjelju.

Protestanti u Samoboru.

Godine 1908. izdala je „Matica Slovenska“ u spomen četiristote godišnjice rođenja prvoga slovenskoga pisca Primoža Trubara (rođen 1508) svečanu spomen knjigu „Trubarjev Zbornik“, gdje je poznati naš historik prof. Steklasa priopćio posebnu študiju „Protestantizam v Istri, v metliški in hrvatski Krajini.“

U ovoj študiji čitamo (str. 91): U samoborskoj okolici življahu protestanti još dugo (poslije njihova progona iz Krajske). Najviše luterovaca bijaše u Rudama kraj Samobora, gdje se kopaše ruda. Luterovu vjeru donesoše tamo njemački i slovenski rudari. Oko župne crkve u Rudama bilo je groblje kojega dio nije bio posvećen, budući da je bio određen za protestante. U Rudama bilo je godine 1630. još 10 protestanata; g. 1642. još četiri. Službe božje u ono doba nijesu više imali — kaošto nekoliko godina prije — u svojoj vlastitoj crkvi, možda onda, kad je bio u Samoboru protestantski propovjednik Jernej Widmann. Protiv protestanata bio je god. 1618. u Samoboru osnovan samostan hrvatsko-bosanskih franjevacu, koji obratiše luterovce na katoličku vjeru.

Dr. Fr. Hečić.

PROSVJETA.

Tko je uglazbio našu narodnu himnu „Ljepa naša domovino“. Nedavno je g. P. Peleš iz Gline javio u „Obzoru“, kako je godina četrdesetih prošlog stoljeća prvi puta pjevana u Glini naša himna po napjevu iz opere „Lucije Lamer-moor“, te misli, da je himnu skomponovao neki Slanka.

Općenito se pak kod nas drži, da je Mihanovićevu „Ljepu našu domovinu“ uglazbio Josip Runjanin. No niti ovo, niti ono prvo ne stoji. Pravi autor i komponist bio je za onda kapelnik kod I. banske pukovnije moj djed Josip Wendl, koga je godina četrdesetih sam han Jelačić od Savojskih dragonera doveo u Glinu i koji je tamo mnogo godina bio kapelnikom. Njegova kćerka, a moja majka, koja još živi i sada kod mene boravi u Samoboru, pripovijedala mi je tu čitavu stvar, te se vrlo dobro sjeća mnogih njegovih kompozicija; tako je n. pr. i koračnica: „Oj Banovci“ također njegova. Ona se sjeća i toga Slanke, koji je bio jednostavni muzikant kod njezinog oca, a sjeća se i Josipa Runjanina, koji je kod njezinog oca učio flautu, ali koji nije bio tako muzikalan, da bi mogao uglazbiti tu himnu. Pošto je Wendl bio vrlo čedan, prepustio je tu slavu Runjaninu niti ne slu-teći, kako će ta himna u budućnosti glasovita postati.

Još u starim svojim godinama, živući u penziji, bio je Wendl zborovodjom kostajničkog pjevačkog društva „Sokola“, te ga se starija kostajnička generacija sigurno dobro sjeća, kako ih je učio naše hrvatske davorije pjevati s onim ilirskim oduševljenjem.

Wendl je učio 12 godina na hečkom konzervatoriju; još se ja sjećam iz moga djetinjstva, kako je sate na starom klaviru igrao kompozicije njemačkih klasika: Beethovena i Mozarta, a interesantno je, da je, prvu poduku u muzici davao svoj umučici, koja je počela kod njega učiti glasovir u 6 godini, sada glasovitoj našoj pjevačici Blaženki Krnić.

Dr. Božidar Krnić.

Gospodarstvo.

Svinjska zaraza u Novacina u Sirmcu, općine Sv. Nedjelja, proglašena je prestalom.

Uginula kobila. U Lučkom je uginula kobila, vlasništvo Dra. Milana Krištofa. Kao uzrok uginuća konstatovano je raspuknuće želuca.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Poglavarstvo slob. i kr. pov. trgovišta Samobor.

Br. 2718. — 1910.

OGLAS.

Individualni iskaz zemljarine, zatim raspisni registar kućarine, tecivarine IV. razreda, te registar poreza na kamate i rente za godinu 1910., pošto je u istima raspisani porez po kr. financ. ravnateljstvu obredjen, izlažu se počevši od sutra na vrijeme od 8 dana to jest od 11. do uključivo 18. rujna t. g. svakome na javni uvid.

Uvid u napomenute registre kao i eventualni prigovori proti odmjerenom porezu mogu se staviti u gornjem roku, te za vrijeme uredovnih sati kod trgovišnoga poglavarstva (blagajnički ured).

U Samoboru, dne 10. rujna 1910.

Načelnik:

Bilježnik II.:

Čop.

Vuković.

Oglas.

Upis u **novu kole samoborske**

pripomoćne zadruge

bit će u **nedjelje dne 11., 12. i 23.** o. mj. za vrijeme uredovnih sati od 10-12 prije podne i od 1—3 poslije podne u uredovnoj prostoriji u vijećnici trgovišta Samobor.

Ravnateljstvo.

ALFRED ARCH

KROJAČ

SAMOBOR, Rambergova ulica broj 56.

(u vlastitoj kući)

preporučuje sl. općinstvu svoju radionicu, u kojoj izradjuje svakovrsna odijela za gospodu i dječake od najboljih i najtrajnijih čeških i engleskih tkanina.

Krojački moj posao u pogledu trajnosti, pomodnog kroja, točne i solidne izradbe, te umjerenih cijena poznat je dobro u Samoboru i okolici već više nego 60 godina.

Preporučujući se sl. općinstvu za što obilnije narudžbe bilježim se

vele štovanjem

Alfred Arch.

Prodaje se kuća

broj 7 na trgu Leopolda Salvatora dobrovoljno. — Upitati se kod kućevlasnice gospodje Jelisave Brivec ili g. Franje Bahovca.

**Prvi Samoborski
umjetni mlin na čigre s valcima
i tvornica ječmenove kaše**

Izrađuje najfinije pšenično brašno i ječmenovu kašu uz najjeftinije cijene, te se preporučuje cijenjenom općinstvu Samobora i okoline.

Andro Nagode, Samobor.

**Rendez-vous Samoboraca u
Zagrebu.**

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Noz i krasno uređjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratista.

Chinoferrin okrepljujuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2-40.

Dr. Milana Biščana **probavni prašak** za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica

za jačanje mišica i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima

Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Svedske kapi. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teka. Boce po 1 K i K 1-60.

Samoborske pilule za čišćenje.

Kutija K 1-20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kefice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste. Razne medicinske specialitete i kirurškičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ijekarni Mirka Kleščića

u Samoboru.

Razglednice samoborske te razne druge, kao umjetničke, razni vidici, ruže, ljubovne, čestitke, djeca itd. — dobiju se najjeftinije u papirnici **S. Šeka**, Trg Leop. Salvatora.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim korisnikom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4-
50 kg. po K. 2-

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

vrloštovanjem

E. Presečki.

5500
svjedodžbi od liječnika i privat. potvrđuju, da
KAISER-ove
prske karamele
sa tri okusila
najuspješna, otstranjuju

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac
Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ijekarnika u Samoboru.

Opće poznata
Osječka
MARIJINA
MAST

rabi se uspješno protiv pięga, nadahje za ućuvanje lica, za njegu ruku itd.

Cijene jesu:
1 veliki lončić . . . . . K 1-
1 mali lončić . . . . . K -70

Šalje se posuđcem i to najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Najel Božej pomoć.
Ivana Govorkovića,
OSJEK 1., Slavonija.
U Samoboru se dobiva u Ijekarnici „KLEŠČIĆA.“

Uspješno se oglašuje u „SAMOBORSKOM BISTU“

Bez konkurencije!

Nigdje ni bolje ni jeftinije!

Svoj k svome!

Samoborci, poduprite samoborski obrt

1 kg bijelog samoborskog kruha 18 nvč.

1 kg raženog samoborskog kruha 16 nvč.

Najraznovrsnije pecivo, fino, ukusno, priznato najbolje kvalitete proizvodi i prodaje

I. hrvatska uzorna pekarnica u Samoboru

Eduarda Presečkoga.

Preporučujem p. n. općinstvu moje skladište svakovrsnih

optičkih predmeta

kao n. pr. očala, cvikera, povećala, stakla za očale i cvikere svih brojeva. — Na skladištu držim žepne i zidne ure njihove, 10 vrsti budilica, te prodajem iste uz jednogodišnje jamstvo.

Popravci obavljaju se točno i brzo uz najumjerenije cijene.

IVAN SUDNIK, urar, Samobor.